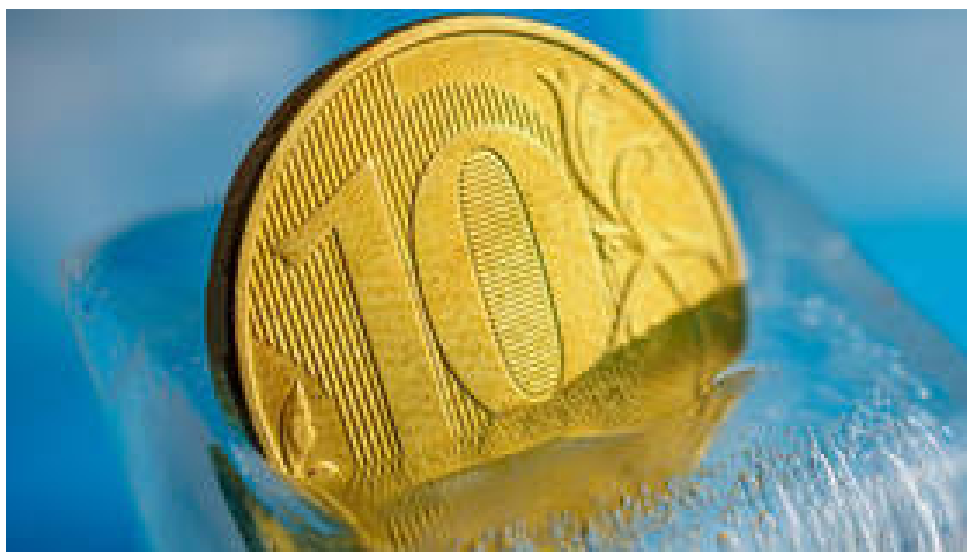

Západ je ochoten zničit svůj finanční systém, aby potrestal Rusko — RT Business News

rt.com/business/593324-russia-frozen-assets-confiscation/

Schizo světový řád: Západ je ochoten zničit svůj finanční systém, aby potrestal Rusko

Dnešní západní vůdci projevují podivnou směs sebejistoty a úzkosti, která je charakteristická pro ty, kteří hájí status quo v době rozsáhlých změn.

Americká ministryně financí Janet Yellenová se stala nejnovější, která přidala svůj hlas k rostoucímu chóru západních představitelů volajících po zabavení 300 miliard USD zmrazených devizových rezerv ve prospěch Ukrajiny. Stalo se tak poté, co britský premiér Rishi Sunak o víkendu napsal op-ed, ve kterém vyzval Západ, aby byl „odvážnější“ při postupu ke konfiskaci majetku.

Navzdory zdrženlivosti, která se projevuje v některých částech Evropy, a různým nabádáním, že by takové jednání bylo jak očividně nezákonné, tak i škodlivé pro integritu finančního systému, zdá se, že tato myšlenka nabývá na síle, zejména ve Washingtonu a Londýně.

To, co vidíme, je názorným příkladem typu myšlení, které staví vnímané krátkodobé zisky před závazek zachovat integritu instituce, která svou sílu odvozuje právě z rozšířené důvěry v tuto integritu. Je to také, jak uvidíme, projev určitého typu paradoxního impulsu, který vzniká v dobách zásadních změn.

V tomto případě je dotyčnou institucí západní globální finanční systém, v jehož samém srdci je americký dolar. Přímá konfiskace rezerv ruské centrální banky, které byly znehybněny krátce po začátku ukrajinského konfliktu v únoru 2022, by způsobila další šokující ránu důvěryhodnosti tohoto systému. I když většina aktiv je ve skutečnosti držena v Evropě, nevznikly žádné nejasnosti v tom, kdo volal a čí důvěryhodnost je v ohrožení.

Názory na to, jak velkou integritu kdy dolarově orientovaný systém měl, se samozřejmě různí, a rozhodně celý brettonwoodský rámec vytvořený v ubývajících dnech druhé světové války velmi sloužil zájmům vítězných Američanů. Nelze však zpochybnit, že po celá desetiletí byl dolar napříč geopolitickým spektrem široce vnímán nejen jako trhem určený referenční bod a měna pro obchod, ale také jako bezpečný uchovatel hodnoty. Jak se obchod stále více liberalizoval, předpoklady o bezpečném a spolehlivém dolarovém systému byly zabudovány do všech druhů ekonomických a obchodních politik. Takové předpoklady se staly součástí samotné struktury globálního finančního systému.

ČTĚTE VÍCE: Západ by měl být „odvážnější“ při zabavování ruských aktiv – britský premiér Tam, kde se chápalo, že existují rizika související s dolarem, byla z velké části považována za ležící v oblasti úrokové politiky – jinými slovy, šlo spíše o tržní rizika než o rizika vlastnímu systému samotnému. Série krizí rozvíjejících se trhů v 80. a 90. letech nechala mnoho zemí trestat nebezpečím nadměrného dolarového dluhu a nebezpečím, které může rozpoutat americké zvyšování úrokových sazeb.

Ale jedním ze závěrů, které mnohé země z těchto epizod vyvodily, byla nutnost držet větší dolarové rezervy jako hráz proti šokům. Mezi lety 2000 a 2005, těsně po dvou dekádách krizí, často vyvolaných rostoucími dolarovými úrokovými sazbami, rozvíjející se trhy ve skutečnosti akumulovaly dolarové rezervy rekordním tempem přibližně 250 miliard dolarů ročně, neboli 3,5 % HDP – tedy pětikrát vyšší úroveň, než na počátku 90. let.

Jinými slovy, země reagovaly na šoky vycházející z dolarové říše zvýšením držby dolarů. To jen podtrhuje povahu toho, jak bylo v té době vnímáno riziko související s dolarem. Prostě nikoho nenapadlo, že větší expozice vůči dolaru je sama o sobě rizikem. Myšlenka, že rezervy v hodnotě stovek miliard dolarů by mohly být jednoduše zabaveny, pokud by se země ocitla v rozporu s dozorcí nad systémem, se do žádné z rovnic nezahrnula.

Ozbrojení dolaru v posledních letech přineslo do té doby nepředstavitelný zdroj rizika. To, že nyní existuje politická riziková prémie za používání dolaru, je již vážnou odchylkou od toho, jak byla měna po desetiletí vnímána. Důsledky toho jsou již patrné všem, kteří vidí – rozšířený trend dedolarizace – ačkoli mnozí v sálech západní moci zůstávají k tomu, co se děje, přezíraví.

Ale možná ještě zákeřnější je, že ti, kdo obhajují zabavení ruských rezerv, postavili na hlavu základní princip celé liberální myšlenky. To je nejlépe chápat jako spojení výsledků a procesů. Liberální společnost nebo systém založený na právním státu – říkejte tomu, jak chcete – není držen pohromadě proto, že se všichni shodují na výsledcích a politikách, ale proto, že existuje konsenzus o souboru procesů a pravidel, kterými se tyto výsledky a politiky řídí. Jsou implementovány. Procesy a pravidla neexistují, aby zajistily konkrétní výsledky a ve skutečnosti mohou produkovat výsledky, které jsou v rozporu se zájmy těch, kteří těmto pravidlům předsedají.

S plánem na konfiskaci ruského majetku vidíme požadovaný výsledek, který je vytrubován jako akt učiněný na obranu liberálního řádu (potrestat liberálně-hodnoty šlapající Rusko a podporovat liberálně-demokratickou aspirantskou Ukrajinu), zatímco integrita procesů je nyní zcela sekundární. Protože požadovaný výsledek nevyplývá z žádné rozumné aplikace existujících procesů, usiluje se o radikálně odlišnou interpretaci těchto procesů. Když západní představitelé vyzývají k nalezení „legálního způsobu“ zabavení majetku, mají ve skutečnosti na mysli, že prvořadý je výsledek a že postačí jakýkoli legální fíkový list.

Jednoduše řečeno, liberální řád již není bráněn apelem na své hlubší principy, ale snahou prosazovat výsledky, které povrchně vypadají, že prosazují jeho zájmy – i když tyto výsledky vyplývají z výrazně neliberálního přístupu.

Když tento extrémně kritický rozdíl projde korozí – jak se to děje nyní – je výzvou vidět hlubší změnu ne ve smyslu jiného výsledku, ale ve smyslu transformace procesů, které výsledek produkují. Pro kvantové geeky si to představte z hlediska statistického řízení procesu, kde se člověk pokouší určit, zda proces zůstal nebo nezůstal v rámci specifikací nebo prošel nějakým posunem.

Vedoucí představitelé G7 pózují na společné fotografii během summitu G7 v hotelu Grand Prince v Hirošimě, Japonsko, 20. května 2023. © Getty Images / aliance obrázků / Příspěvatel

Španělský filozof 20. století Jose Ortega y Gasset popsal vzestup na výsluní v západní civilizaci určitého typu člověka, který považuje za samozřejmost instituce, které zdědil a kterým předsedá, užívají si jejich výhod, přičemž se jen zřídka zamýšlí nad tím, jak tyto instituce vznikly a co je třeba udělat pro jejich udržení. Ortega takového člověka přirovnal k rozmazlenému dítěti nebo dědičnému aristokratovi. Neznalý křehkosti svého dědictví a nanejvýš sebejistý, nevyhnutelně spouští degradaci právě těch institucí, které mu byly svěřeny.

Taková je podstata současné úrody západních vůdců, zejména těch ve Washingtonu. Narodili se většinou v desetiletích bezprostředně po druhé světové válce a berou jako samozřejmost nadřazenost liberálního řádu založeného na pravidlech a jeho ekonomické křídlo – finanční systém založený na dolarech. O tomto světovém řádu nemluví s úctou a hlubokým pochopením jeho kořenů, ale v emocionálně nabitých, a přesto prázdných klišé. I když mají velký prospěch z liberálního řádu, projevují malý zájem o skutečné principy, které mají být jeho základem. Vyvolávají ji neustále, ale většinou proto, aby porazili různé nepřátele a protivníky.

Nedávná op-ed v New York Times od Breta Stephense nazvaná „Jak Biden může pomstít Navalného smrt“ uvádí zabavení 300 miliard dolarů ve zmrazených fondech Ruska jako potenciální způsob, jak vynahradit varování, které dal Biden ruskému prezidentovi Vladimiru Putinovi v roce 2021. „zničující“ následky, pokud opoziční vůdce zemře ve vězení.

Stephens sice zmiňuje obavy, že by takový krok mohl vyvolat únik od dolaru, ale dochází k závěru, že takový argument „*by jinak mohl být přesvědčivý, pokud by potřeba zachránit Ukrajinu a potrestat Rusko nebyla naléhavější*“. Jinými slovy, samotný dolarový systém, na který se USA spoléhají, pokud jde o to, co zbylo z jejich prosperity, může být obětován na oltář symbolického gesta, jak to říká Stephens, prosazování „*strategického imperativu ukázat diktátorovi, že americké hrozby jsou není dutý.*“

Janet Yellen, paladin liberálního globálního řádu, pokud vůbec nějaký existoval, byla v nedávných komentářích odmítavá k hrozbám, které by zabavení ruských rezerv představovalo pro samotný systém. Je „*extrémně nepravděpodobné*“, že by čerpání prostředků poškodilo postavení dolaru, protože „*realisticky neexistují žádné alternativy,*“ domnívá se. Pro Yellen je její podpora výraznou tváří z jejího dřívějšího názoru, že takový krok „*není ve Spojených státech legálně přípustný*“. Ale vítr se nyní změnil a právní případ vypadá zřejmě nadějněji.

Taková je převládající bezstarostnost mezi vládoucí třídou. Stejně jako král, který bude brzy sesazen, a který považuje trvalost monarchie za samozřejmost, současní vůdci prostě nemohou do hloubky uvažovat o tom, co tvoří skutečný základ systému, kterému předsedají.

Ale ve hře je ještě něco jiného. Stojí za to připomenout, co v posledních týdnech v první řadě podnítilo diskusi o zabavení ruských aktiv: je to panika z vysychání financí na zjevně selhávající ukrajinskou zástupnou válku proti Rusku. Jinými slovy, navzdory sebevědomým tónům takových, jako je Yellen, plán nevzešel z místa síly. Ochotu učinit tak nebezpečný krok pro velmi krátkodobé cíle (když pomineme otázku, zda 300 miliard dolarů vůbec může zachránit projekt Západu Ukrajina) lze považovat za spálení nábytku jako poslední možnost, jak zůstat v teple – páchne to ze zoufalství.

ČTĚTE VÍCE: Sankce se mohou obrátit proti dolaru, připouští ministr financí USA

Můžeme tedy říci, že typ myšlení, který řídí tlak na zmocnění se ruských aktiv, vychází ze sebejistoty, o které Ortega mluví, ale také z rostoucí úzkosti. To první je způsobeno zjevnou vírou západních vůdců v nezničitelnost institucí, které ve skutečnosti podkopávají; posledně jmenovaný proto, že čelí kaskádě krizí a stále zběsile hledají řešení pro zastavení za jakékoli dlouhodobé náklady.

Inverze výsledků a procesů, o kterých jsme hovořili dříve, je dalším projevem tohoto v podstatě schizofrenního myšlení. Existuje přesvědčení, že systém takové rány do své integrity ustojí: aktiva mohou být ukradena a pravidla rozvrácena, ale dolar bude vždy na vrcholu. A přesto akt podřízení procesů výsledkům je sám o sobě odrazem strachu, že systém je příliš křehký na to, aby odolal nežádoucím výsledkům. Pokud Rusko ponechá si svých 300 miliard dolarů v rezervách je výsledkem příliš nebezpečným pro přežití liberálního řádu, pak jsou věci ve špatném stavu.

Tyto dvě zdánlivě nesmiřitelné rysy – sebejistota a hluboká úzkost – často koexistují mezi těmi, kdo jsou na mocenských pozicích a snaží se lpět na statu quo v dobách epochálních změn. Právě to přimělo arogantního a bezradného rumunského vůdce Nicolae Ceausesca svolat v Bukurešti v roce 1989 velké shromáždění, které se ukázalo být jeho definitivní zkázou. Historici se mohou velmi dobře ohlédnout za arogantní a bezradnou Janet Yellensovou a Rishi Sunaksem, jak byli zachyceni v historických procesech, které nemohli ani pochopit, ani ovládat.

Prohlášení, názory a názory vyjádřené v tomto sloupci jsou výhradně výroky autora a nemusí nutně představovat výroky RT.